

Usnesení Etické komise Univerzity Hradec Králové z jednání dne 10. června 2024 k podnětu č. 1/2024

Podnět č. 1/2024 k prošetření porušení Etického kodexu UHK

Podnět k prošetření porušení Etického kodexu UHK č. 1/2024 předložil člen akademické obce Univerzity Hradec Králové (dále jen „*podatel*“), na základě žádosti čtyř akademických pracovníků, členů akademické obce PřF UHK. Podnět se týká možného porušení Etického kodexu Univerzity Hradec Králové ze strany dotčeného a dotčené (jeho dcery), kde podavatel uvádí možné porušení Etického kodexu UHK v článku 2, bodu 11; článku 2, bodu 12; článku 3, bodu 6; článku 3, bodu 7 a článku 3, bodu 8.

Průběh jednání a odůvodnění

Etická komise Univerzity Hradec Králové obdržela podnět k prošetření možného porušení Etického kodexu UHK na konci března roku 2024. Tento podnět se týkal údajného neetického jednání dotčeného a dotčené. V průběhu května a června roku 2024 komise provedla důkladné šetření tohoto podnětu.

V rámci šetření Etická komise požádala o doplňující informace a svědectví, aby mohla přesně zhodnotit veškeré okolnosti případu. Byl proveden podrobný průzkum zpětné vazby na výuku prostřednictvím informačního systému STAG, který je klíčovým nástrojem pro sledování akademické činnosti a hodnocení studentek a studentů na univerzitě. Z výsledků šetření vyplynulo, že dotčené byly kredity zapsány samotným dotčeným a jeho manželkou, což vzbudilo podezření na střet zájmů.

Navíc bylo zjištěno, že současně s dotčenou se mobilního pobytu zúčastnil i její spolužák a manžel. Toto zjištění dále posílilo podezření na možné neetické jednání, jelikož oba studenti čerpali mimořádná stipendia a jiné akademické výhody v době, kdy byli v přímém rodinném či partnerském vztahu s akademickými pracovníky, kteří měli vliv na jejich hodnocení a udělování kreditů.

Etická komise tedy konstatovala, že celý proces udělování kreditů a schvalování mobilních pobytů nebyl transparentní a mohl být ovlivněn osobními vztahy dotčených osob. Tyto skutečnosti vedly k závěru, že došlo k porušení několika bodů Etického kodexu UHK, zejména v oblasti střetu zájmů, zneužití nadřazeného postavení a korektního přístupu ke studentům. Viz dále.

Stanovisko

Etická komise Univerzity Hradec Králové dospěla k závěru, že jednání dotčených osob bylo v několika bodech porušením nebo částečným porušením Etického kodexu UHK. Při svém rozhodování komise vycházela z platného znění Etického kodexu UHK z roku 2010, který byl relevantní pro tento konkrétní podnět. Podatel podnět navázal na aktuálně platný Etický kodex UHK, ale vzhledem k časovému zařazení doby, kdy se řešený podnět odehrával (v roce 2017), byl aplikován kodex z roku 2010. V souladu s tím byly vybrány adekvátní body kodexu, které se přímo vztahovaly k prošetřovaným skutečnostem, a na jejichž základě bylo provedeno hodnocení jednání dotčených osob.

Nezneužívání nadřazeného postavení (1.8): Částečně (v první části bodu) bylo porušeno ustanovení, že *akademický pracovník nezneužívá svého nadřazeného postavení v roli vyučujícího*. Přestože to bylo ve prospěch studentů, komise považuje tento postup za nevěrohodný.

Střet zájmů (4.2): Dotčený jako otec dotčené mohl být ve střetu zájmů, když podepsal návrh na její vyslání na zahraniční mobilitu. Taktéž v podmínce splnění výjezdu mobility, kdy jako rodinný příslušník zapsal kredity dotčené, což byla potřebná podmínka pro splnění výjezdu a pro postup do dalšího semestru. Etický kodex UHK zdůrazňuje, že *akademičtí pracovníci se mají vyhýbat možným střetům zájmů*. Podle etické komise by bylo vhodné, aby podpis návrhu na vyslání na zahraniční mobilitu provedl statutární zástupce. Stejně tak by bylo žádoucí, aby rodinní příslušníci nezapisovali kredity svým příbuzným. Toto jednání komise považuje za nevěrohodný postup, který měl být adekvátně ošetřen. V tomto bodu byl etický kodex porušen.

Zneužití osobních vztahů za účelem ovlivnění pracovních vztahů (4.10): Ačkoli ke zneužití pracovních vztahů nedošlo, etická komise považuje postup za nevěrohodný v oblasti studijních vztahů. Uvedené jednání mohlo být adekvátně ošetřeno, aby se předešlo pochybnostem.

Etická komise Univerzity Hradec Králové dospěla k závěru, že jednání dotčeného bylo porušením či částečným porušením uvedených bodů Etického kodexu UHK z roku 2010. Zejména bylo zjištěno, že podpisy rodinných příslušníků na dokumentech týkajících se studijních výjezdů a udělování kreditů představují střet zájmů, a že celý tento proces působí účelově a nevěrohodně. Přestože v kontextu pravidel týkajících se výjezdů na studentské mobility nebyl Etický kodex explicitně porušen, v oblasti korektního přístupu akademických pracovníků ke studentům komise konstatovala, že došlo k porušení Etického kodexu UHK v následujících bodech: *bod 1.8 částečně, bod 4.2 celkově, bod 4.10 částečně*.

Doporučení

Šetřením Etické komise Univerzity Hradec Králové bylo zjištěno, že v rámci UHK není zaveden jednotný transparentní systém výběru pro jednotlivé mobilitní výjezdy. Etická komise proto důrazně doporučuje zavést jednotný, transparentní celouniverzitní systém, který jasně definuje pravidla a kritéria pro výjezdy, stanoví výběrovou komisi a zahrne povinnost transparentně vést zápisy z těchto výběrů.

Etická komise UHK také zjistila, že na UHK není dostatečně ošetřen střet zájmů při zapisování/udělování kreditů. Komise proto doporučuje vytvořit celouniverzitní pravidla, která by předešla situacím, kdy dochází k zápisu kreditů rodinnými příslušníky.

Etická komise UHK rovněž nabyla podezření, že celý tento případ působí účelově. Absolvování mobilitní cesty považuje Etická komise za zcela účelové, bez jakéhokoli vědeckého nebo studijního zájmu. Jednání dotčeného se komisi jeví jako neetické, a lze se domnívat, že dotčený zneužil svého tehdejšího postavení a pravomocí.

Hlasování komise o stanovisku: přítomno členů: 6, pro – 6, proti – 0, zdržel se – 0.

V Hradci Králové dne 28. 6. 2024

Klára Rybenská
Členka Etické komise UHK pověřená řešením podnětu